U4.- INTEROPERABILIDADE

Conceptos básicos da administración electrónica

Marco normativo

- Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas
- Lei 40/2015, do 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público
- Real Decreto 4/2010, do 8 de xaneiro, polo que se regula o Esquema Nacional de Interoperabilidade no ámbito da Administración Electrónica
- Normas Técnicas de Interoperabilidade que desenvolven aspectos concretos da interoperabilidade entre as AA.PP. e cos cidadáns
- Lei 4/2019, de 17 de julio, de administración dixital de Galicia (pasaXe!)

Marco normativo

- A Lei 39/2015 incide no dereito, xa consolidado, das persoas interesadas de non achegar datos ou documentos que fosen elaborados por calquera Administración ou que xa foran achegados anteriormente, con independencia de que a presentación dos citados documentos teña carácter preceptivo ou facultativo no procedemento de que se trate, sempre que a persoa interesada non exprese a súa oposición (motivada) a que sexan consultados ou solicitados os devanditos documentos *(Once-Only Principle)*.
- Deste xeito, as AAPP non poden requirir documentos xa presentados polos interesados, elaborados por outras administracións ou documentos orixinais, agás as excepcións establecidas na lei. Polo tanto, o interesado poderá presentar, con carácter xeral, copias de documentos, xa sexan dixitalizadas polo propio interesado ou presentadas en soporte papel.
- É preciso destacar que:
  - Para o acceso aos datos e documentos presumirase que a consulta ou obtención é autorizada polas persoas interesadas salvo que conste no procedemento a súa oposición expresa ou a lei especial aplicable requira consentimento expreso (disp. adicional oitava e final duocécima LOPDGDD)
  - Non poden esixirse ás persoas interesadas a presentación de documentos orixinais, agás que, com carácter excepcional, a normativa reguladora aplicable estableza o contrario

Marco normativo

- A Lei 40/2015 establece como novo principio de actuación a interoperabilidade dos medios electrónicos e sistemas e a prestación conxunta de servizos aos cidadáns. As Administracións públicas, co fin de favorecer a interoperabilidade, deberán:
  - Posibilitar a verificación automática da sinatura electrónica dos documentos electrónicos asinados
  - Facilitar o acceso das restantes Administracións públicas aos datos relativos aos interesados que se atopen no seu poder, especificando as condicións, protocolos e criterios funcionais ou técnicos necesarios para acceder aos devanditos datos coas máximas garantías de seguranza, integridade e dispoñibilidade
  - Incorporar nos seus respectivos ámbitos as tecnoloxías precisas para posibilitar a interconexión das súas redes co fin de crear unha rede de comunicacións que interconecte os sistemas de información das Administracións públicas e permita o intercambio de información e servizos entre elas

In one view

ISA²

European Commission

01 IOP ENABLERS
- Base Registries
- Catalogue of Services
- sTesta
- IPV6
- e-TrustEX
- e-documents

02 SEMANTIC IOP
- ADMS
- DCAT-AP
- Core Vocabularies
- eIDAS (natural/legal person)

03 DATA (ACCES TO, SHARING, OPEN)
- Statistical data
- Financial data standardization
- Business reporting
- Big data
- Open data

04 GEOSPATIAL
- Location interoperability solutions for eGovernment

Ambas a proposta de **España**

05 E-PROCUREMENT, E-INVOICING
- Prepare CEF e-Procurement DSI
- Open e-PRIOR
- e-Certis/ESPD
- Common procurement vocabularies

06 DECISION MAKING & LEGISLATION
- Analysis of participation to policy making
- ICT impact of EU legislations
- ELI …

07 EU POLICIES
- Common Information Sharing Environment
- Case Management

08 SUPPORTING INSTRUMENTS
- EIS
- EIRA & EIC
- IMM
- CAMSS
- EUSurvey
- CIRCABC
- Joinup
- NIFO …

09 ACCOMPANYING MEASURES
- Communication
- Monitoring and Evaluation

Fuente: Comisión Europea

Interoperabilidade, concepto e dimensións

- O Esquema Nacional de Interoperabilidade ofrece a seguinte definición de Interoperabilidade: “**capacidade dos sistemas e dos procedementos aos que dan soporte de compartir datos e posibilitar o intercambio de información e coñecemento entre eles**.”

- A interoperabilidade no sector público trata de facilitar o intercambio de información entre os tres niveis da Administración para avanzar na “Administración sen papeis”. Para que o intercambio se realice correctamente é preciso contemplar as tres dimensións da interoperabilidade que define o esquema.

Interoperabilidade, concepto e dimensións

- É un instrumento legal -Real Decreto 4/2010.
- Obxecto: abrangue o conxunto de criterios e recomendacións que deberán ter en conta as AAPP para a toma de decisións tecnolóxicas, de xeito que se garanta a interoperabilidade.
- De aplicación en todas as AA.PP.
- Estableceu un mecanismo de adecuación escalonado (data límite: 31.01.2014)
- Esforzo colectivo: AXE, CCAA, EE(FEMP), Xus, Universidad (CRUE), + opinión Industria TIC.
- Aliñado con accións da Unión Europea.

Interoperabilidade, concepto e dimensións

- Obxectivos do ENI:
  - Crear as condición precisas para a interoperabilidade no emprego dos medios electrónicos que permita á ciudadanía e ás AAPP o exercicio dos seus dereitos e o cumprimento das súas obrigas por medios electrónicos.
  - Proporcionar os elementos comúns guiarán a actuación das AAPP en materia de interoperabilidade.
  - Facilitar a interacción das AAPP
  - Facilitar a comunicación dos requisitos de interoperabilidade á industria.
  - Facilitar a implantación das políticas de seguridade

Cómo mellorar a interoperabilidade?

- Aplicar principios específicos: cualidade integral, carácter multidimensional, solución multilaterais.
- Tratar as dimensións da interoperabilidade: organizativa, semántica e técnica.
- Emprega estándares, nas condicións previstas na normativa.
- Empregar infraestruturas e servicios comúns.
- Reutilizar aplicacións, documentación e outros obxectos de información.
- Tratar a interoperabilidade da sinatura electrónico e dos certificados.
- Tratar a recuperación e a conservación do documento-e.
- Aplicar as normas técnicas de interoperabilidade e instrumentos para la interoperabilidade.

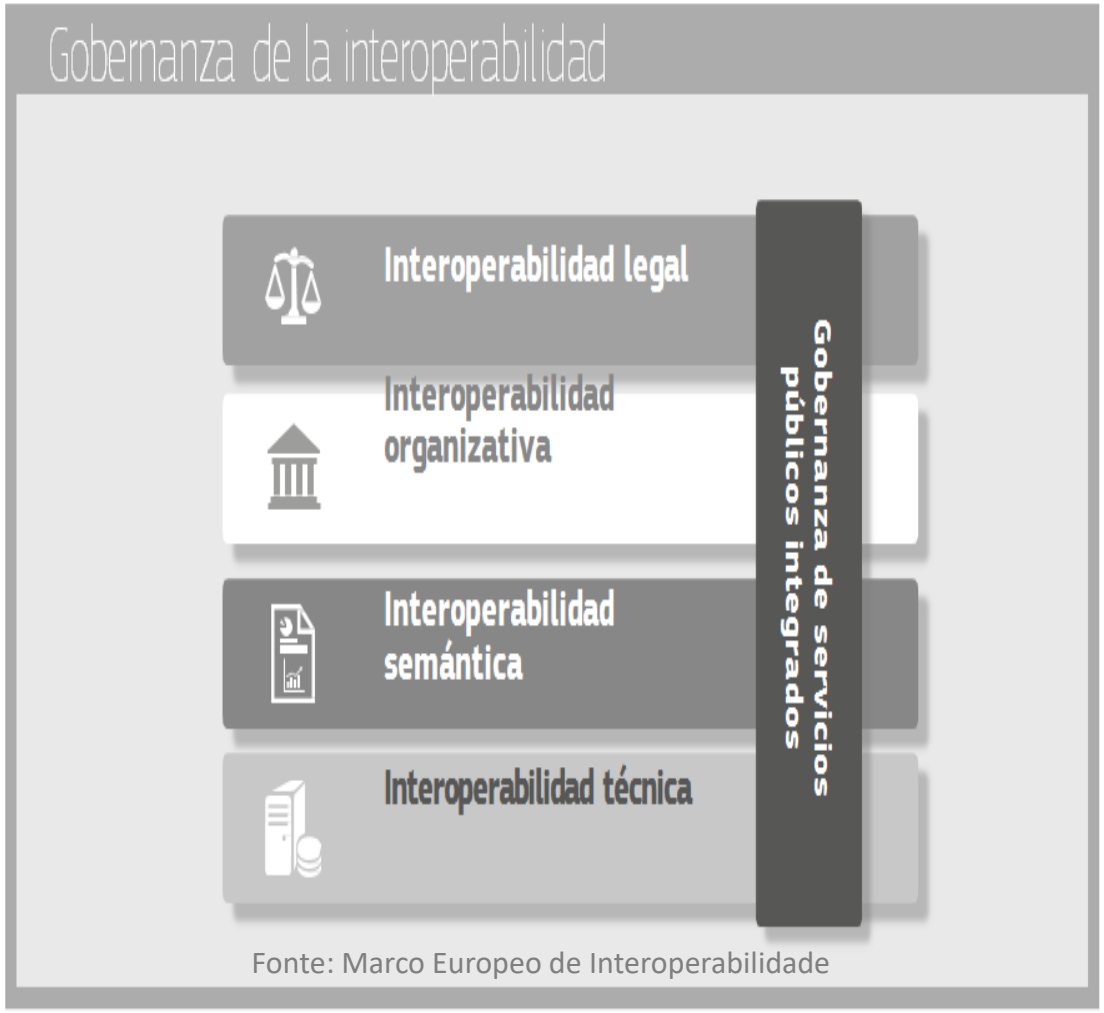

Fonte: Marco Europeo de Interoperabilidade

Cómo mellorar a interoperabilidade?

- A interoperabilidade como cualidade integral, presente desde a concepción dos servizos e os sistemas; ao longo de todo o ciclo de vida
- Carácter multidisciplinar: nas súas dimensións organizativa, semántica e técnica; a cadea de interoperabilidade; a dimensión temporal, que garantirá o acceso á información ao longo do tempo
- Solucións multilaterais, de xeito que se poidan aproveitar as vantaxes do escalado, da aplicación de arquitectura modulares e multiplataforma

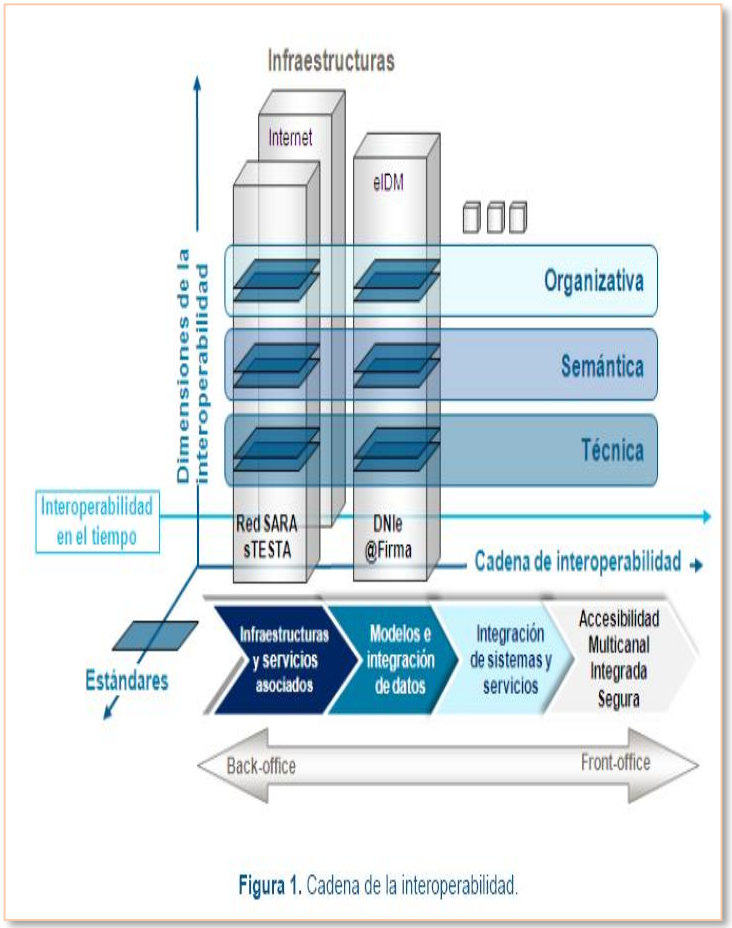

Figura 1. Cadena de la interoperabilidad.

Tratar as dimensións da interoperabilidade

- Legal: relativa ao marco normativo que ampara a cooperación e o intercambio de información entre entidades.
- Organizativa: en canto á colaboración entre entidades, a interación dos servizos, os procedementos e os procesos.
- Semántica: relativa a que a información intercambiada poida ser interpretable de xeito automático e reutilizada por aplicacións que non interviron na súa creación.
- Técnica: relativa á interacción dos sistemas tecnolóxicos; inclúe estándares e especificacións abertas de xeito que as solucións técnicas respecten a liberdade das partes en canto á elección entre alternativas tecnolóxicas.
- Temporal: relativa á interación entre elementos pertencentes a distintas etapas tecnolóxicas. Maniféstase na conservación da información en soporte electrónico.

Interoperabilidade organizativa

Convenios de colaboración en materia de Administración electrónica

Valorar Escuchar Imprimir PDF 44

Se relacionan en orden cronológico, una selección de convenios promovidos desde la **Secretaría de Estado de Administraciones Públicas (SEAP)** del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públcias (MINHAP) y de publicación, salvo excepciones, en la Sección III del BOE.
Todos ellos son referidos a la administración electrónica y suscritos con diferentes Administraciones Públicas – como las regionales y las universidades –.
Las materias referidas son las siguientes:

- **Convenios para la prestación mutua de soluciones básicas de administración electrónica**
- **Convenios para la utilización de la aplicación informática ORVE como mecanismo de acceso al REC y a SIR**
- **Convenios para la implantación de una red de Oficinas Integradas de Atención al Ciudadano**
- **Convenios en materia de reducción de cargas administrativas**
- **Otros convenios: utilización de la aplicación informática de cita previa**

administracion.gob.es
punto de acceso general

Listado de convenios en función de la administración firmante

- Comunidad Autónoma de Andalucía
- Comunidad Autónoma de Aragón
- Comunidad Autónoma del Principado de Asturias
- Comunidad Autónoma de les Illes Balears
- Comunidad Autónoma de Canarias
- Comunidad Autónoma de Cantabria
- Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha
- Comunidad Autónoma de Castilla y León
- Comunidad Autónoma de Cataluña
- Comunitat Valenciana
- Comunidad Autónoma de Extremadura
- Comunidad Autónoma de Galicia
- Comunidad Autónoma de La Rioja
- Comunidad de Madrid
- Comunidad Autónoma de la Región de Murcia
- Comunidad Foral de Navarra
- Comunidad Autónoma del País Vasco
- Conferencia de Rectores de las Universidades Españolas (CRUE)

Interoperabilidade semántica

- Directorio Común esencial para interconectar os sistemas das AA.PP.
- Organismos e oficinas deben ter códigos únicos para garantir a interoperabilidade.
- A información débese manter actualizada (estrutura e competencias)
- Documentos-e e expedientes-e, inclúen o Código de Órgano no seu nome de ficheiro e nos metadatos.
- Os procedementos e servizos de SIA e das Sedes Electrónicas están asociadas a un Código de Órgano.
- A información dos Asientos Rexistrais está asociada ao Código da Oficina de Rexistro que os emite, e ao Código do Órgano da Unidade de Tramitación.
- As Facturas-e precisan a identificación da unidade tramitadora, oficina contable o órgano xestor, identificados co su seu Código de Órgano.
- ….

Administración digital y servicios al ciudadano

Sistemas de información transversales

DIRECTORIO COMÚN de Unidades y Oficinas

DIR3 · Directorio Común de Unidades

El Directorio Común de Unidades y Oficinas (DIR3) es un sistema de información que contiene un inventario estructurado de los órganos administrativos de las Administraciones Públicas y de sus organismos dependientes.

En DIR3 se recogen las estructuras de dichos órganos: unidades, oficinas (de registro, de atención al ciudadano, de información…) y otras unidades administrativas no orgánicas.

DIR3 queda regulado en el Artículo 9 del Esquema Nacional de Interoperabilidad (Real Decreto 4/2010).

DIR3 facilita el mantenimiento distribuido y corresponsable de la información mediante su aplicación web y su información es utilizada por más de cincuenta sistemas de administración electrónica gracias a sus servicios web. Entre otros sistemas de información que utilizan DIR3 cabe citar todas las aplicaciones de registro integradas en SIR (GEISER, ORVE…), Factura electrónica o Tablón Edictal Único.

En la actualidad DIR3 tiene codificadas más de 75.000 unidades y cerca de 6000 oficinas.

PROVISIÓN

Servicio integrable con aplicaciones usuarias

DESTINATARIOS

Todas las AA.PP.

MARCO LEGAL

RD 4/2010, art.9, ENI

MÁS INFORMACIÓN

http://administracionelectronica.gob.es/ctt/dir3

Lembrar Lei 39/2015 art. 66

Interoperabilidade semántica

- Directorio Común de Unidades Orgánicas y Oficinas (DIR3)
- Sistema de Información Administrativa (SIA)
- Modelo de datos para el intercambio de asientos registrales (SICRES 3.0)
- Intermediación de datos, Sustitución de certificados en papel
- Metadatos para la gestión del documento-e.
- Expediente electrónico
- Documento electrónico
- …

Codificación de obxectos administrativos

Interoperabilidade organizativa

Convenios de colaboración en materia de Administración electrónica

Valorar Escuchar Imprimir PDF 44

Se relacionan en orden cronológico, una selección de convenios promovidos desde la **Secretaría de Estado de Administraciones Públicas (SEAP)** del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públcias (MINHAP) y de publicación, salvo excepciones, en la Sección III del BOE.
Todos ellos son referidos a la administración electrónica y suscritos con diferentes Administraciones Públicas – como las regionales y las universidades –.
Las materias referidas son las siguientes:

- **Convenios para la prestación mutua de soluciones básicas de administración electrónica**
- **Convenios para la utilización de la aplicación informática ORVE como mecanismo de acceso al REC y a SIR**
- **Convenios para la implantación de una red de Oficinas Integradas de Atención al Ciudadano**
- **Convenios en materia de reducción de cargas administrativas**
- **Otros convenios: utilización de la aplicación informática de cita previa**

administracion.gob.es
punto de acceso general

Listado de convenios en función de la administración firmante

- Comunidad Autónoma de Andalucía
- Comunidad Autónoma de Aragón
- Comunidad Autónoma del Principado de Asturias
- Comunidad Autónoma de les Illes Balears
- Comunidad Autónoma de Canarias
- Comunidad Autónoma de Cantabria
- Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha
- Comunidad Autónoma de Castilla y León
- Comunidad Autónoma de Cataluña
- Comunitat Valenciana
- Comunidad Autónoma de Extremadura
- Comunidad Autónoma de Galicia
- Comunidad Autónoma de La Rioja
- Comunidad de Madrid
- Comunidad Autónoma de la Región de Murcia
- Comunidad Foral de Navarra
- Comunidad Autónoma del País Vasco
- Conferencia de Rectores de las Universidades Españolas (CRUE)

Marco de colaboración

- Impulsar a interoperabilidade nas AAPP en Galicia foi posible grazas á cooperación interadministrativa, materializada nos seguintes convenios:
  - **2013**: o Convenio de colaboración da Secretaría de Estado de Administracións Públicas coa Xunta de Galicia para a prestación mutua de solucións básicas de administración electrónica, que veu a substituír ao Convenio de colaboración entre o Ministerio de Administracións Públicas e a Xunta de Galicia para a prestación mutua de servizos de administración electrónica asinado en 2008
  - **2010**: a través do Convenio de colaboración entre a Xunta de Galicia e a Fegamp para o desenvolvemento da administración electrónica nas entidades locais da Comunidade autónoma de Galicia a Xunta impulsou o desenvolvemento da Administración electrónica nas entidades locais de Galicia
- Servizos de interoperabilidade da Xunta e AXE: https://www.xunta.gal/pasaxe

Marco de colaboración

CONCELLO DE ABEGONDO
(A CORUÑA)

San Marcos, 1
15318 Abegondo
A Coruña
Tfno.: 981 647 909 Fax: 981 673 050

web: www.abegondo.es
sede electrónica: sede.abegondo.es
enderezo electrónico: correo@abegondo.es

ASUNTO: RESOLUCIÓN PARA CONSULTAS DE INTEROPERABILIDADE PASAXE!: QUEIXAS E SUBVENCIONS
EXPEDIENTE: 2017/G003/000476

ANTECEDENTES
PRIMEIRO. O 14 de xuño do ano 2007 foi aprobada a Lei 11/2007, de acceso electrónico dos cidadáns aos servizos públicos, en adiante LAECSP, cuxa finalidade é promover o uso das tecnoloxías da información e as comunicacións nas relacións entre a Administración Pública e a cidadanía. En virtude desta lei, os cidadáns e as cidadás poderán realizar todas as súas xestións administrativas por medios electrónicos. Desta forma, as administracións públicas quedan obrigadas a ofrecer os seus servizos por internet, dispositivos móbiles ou calquera medio electrónico futuro.

SEGUNDO. O Real Decreto 4/2010, de 8 de xaneiro, polo que se regula o Esquema Nacional de Interoperabilidade no ámbito da Administración Electrónica veu a regular, no seu artigo 12, o uso de infraestructuras e servizos comúns e ferramentas xenéricas obrigando ás administracións públicas a enlazar aquelas infraestructuras e servizos que poidan implantar no seu ámbito de actuación coas infraestructuras e servicios comúns que proporcione a Administración Xeneral do Estado para facilitar a interoperabilidade e a relación multilateral no intercambio de información e de servizos entre todas as Administracións públicas. No marco do Plan de modernización da

MINISTERIO DE HACIENDA Y ADMINISTRACIONES PÚBLICAS

Solicitud de autorización a los Servicios de la Plataforma de Intermediación: SVD

Datos

Fecha: ____ / __ /20__

Tipo de solicitud		
☑ **Alta**	☐ **Modificación**	☐ **Baja**
Entorno		
☑ **Producción**	☐ **Preproducción**	

1) Órgano solicitante de la información*	
Denominación **CONCELLO DE ABEGONDO**	CIF P1500100A
Unidad Responsable **SECRETARÍA GENERAL**	CIF (Si distinto del anterior)
Dirección SAN MARCOS S/N	C.Postal 15318
Municipio ABEGONDO	Provincia A CORUÑA

*Deberá incluirse la rama completa del Organigrama al que pertenece el organismo en cuestión. Si el organismo se identifica a través de un código de organismo (por ejemplo, CIF del mismo) incluir en la descripción dicho código.

Interoperabilidade, concepto e dimensións

Establece un marco de condicións técnicas, semánticas e organizativas dos sistemas e aplicacións empregados polas Administracións públicas.

Para cada un dos ámbitos da interoperabilidade, desenvolvéronse unha serie de Normas Técnicas de Interoperabilidade específicas:

- Catálogo de estándares
- Documento electrónico
- Dixitalización de documentos
- Expediente electrónico
- Política de sinatura electrónica e de certificados da Administración
- Protocolos de intermediación de datos
- Relación de modelos de datos
- Política de xestión de documentos electrónicos
- Requisitos de conexión á Rede de comunicacións das Administracións públicas españolas
- Procedementos de copiado auténtico e conversión entre documentos electrónicos, así como de papel ou outros medios físicos a formatos electrónicos
- Modelo de datos para o intercambio de asentos entre as entidades rexistrais

https://administracionelectronica.gob.es/pae_Home/pae_Estrategias/pae_Interoperabilidad_Inicio/pae_Esquema_Nacional_de_Interoperabilidad.html

Vantaxes da interoperabilidade

ROL	DESCRICIÓN
CUMPRIMENTO NORMATIVO	Permítelle aos cidadáns exercitar o seu dereito de non achegar documentación que obre en poder ou fose elaborada polas Administracións públicas
REDUCIÓN DE CARGAS ADMINISTRATIVAS	Redución de todas as actividades de natureza administrativa que debe levar a cabo un cidadán para cumprir coa normativa
COLABORACIÓN ENTRE ADMINISTRACIÓNS	Facilita o intercambio de documentos e información entre Administracións
XESTIÓN SOSTIBLE	Redución do intercambio de papel
SEGURIDADE	Total garantía dende o punto de vista xurídico para o cidadán e a Administración
ACCESIBILIDADE	Dispoñible as 24 horas, os 7 días da semana

Acceso aos datos

Acceso aos datos

Acceso aos datos

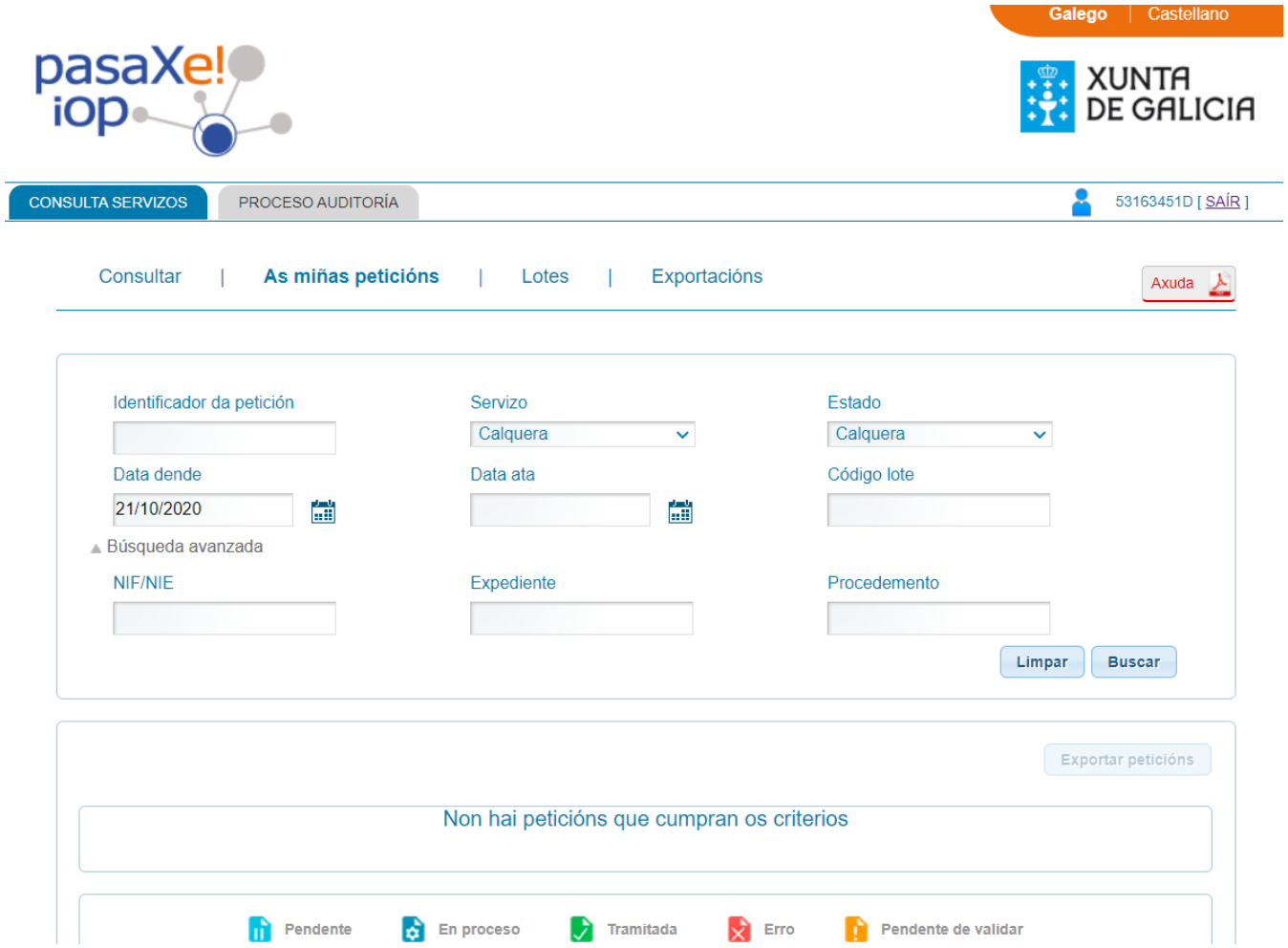

O modelo

- A cooperación entre as administracións públicas é esencial para proporcionar servizos aos cidadáns, garantíndolles o seu dereito a relacionarse con elas por medios electrónicos e a non ter que achegar documentos que xa foran elaborados por elas ou obren no seu poder. Esta cooperación é posible grazas á **interoperabilidade**, que é a capacidade que teñen os sistemas de información, e os procedementos aos que lle dan soporte, para poder compartir datos. Ademais dos importantes aforros económicos e de tempo que a interoperabilidade supón, tanto para a propia Administración como para a cidadanía, esta **beneficia**:
  - **A cidadáns e empresas**, en tanto que deixan de estar obrigados a presentar os citados documentos, co que se lles facilitan certas tramitacións.
  - **Á propia Administración**, facilitando o acceso aos datos e axilizando a tramitación dos procedementos.

O modelo

Petición
Resposta
CESIONARIO
REQUIRENTE
PASAXE!
EMISOR
CEDENTE
Pide información
Facilita a consulta
Ordena a comunicación
Habilita a comunicación
Comparte información

Práctica da interoperabilidade

- Procedemento de solicitude de subvencións: estar ao corrente das obrigas tributarias coa AEAT – integrado en TeDEC
- REC – Rexistro electrónico común das AAPP
- FaCE – facturación electrónica
- Notific@
- Integración co COAG, co colexio de aparelladores, colexio de enxeñeiros, etc.
- …

Práctica da interoperabilidade

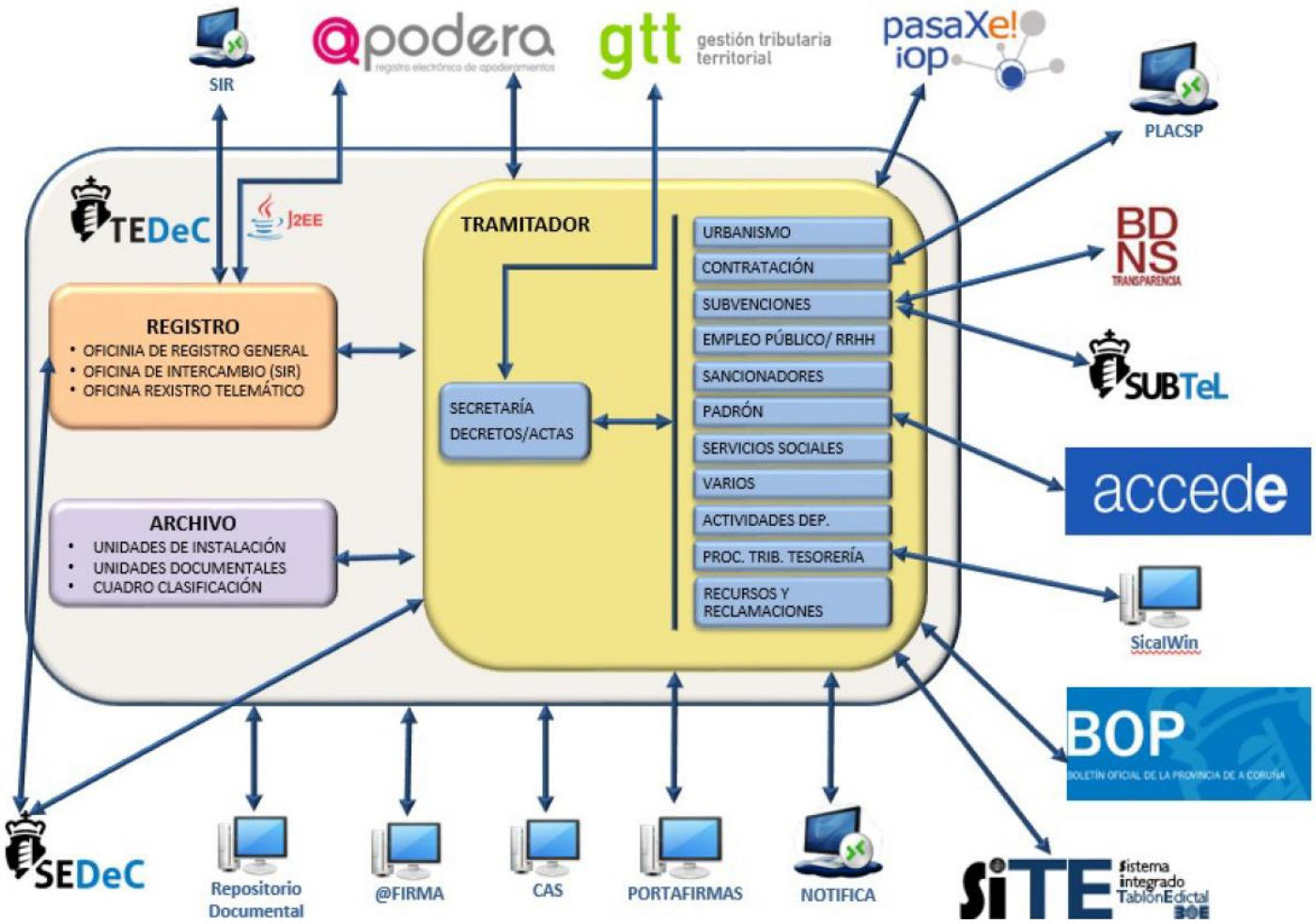

Validación ENI

https://sede.administracion.gob.es/pagSedeFront/servicios/validarENI.htm

Preguntas

- Cal das seguintes vantaxes nos ofrece a interoperabilidade?
  a) Redución de cargas administrativas
  b) Reducción de risgos técnicos
  c) Redución de infraestrutura e recursos adicados

- Un organismo cesionario é un organismo
  a) Pide información
  b) Ordena a comunicación
  c) Comparte información

Preguntas

- En cal dos seguintes servizos ofertados na ferramenta pasaXe! a Xunta de Galicia é cedente dos datos?
  a) Certificado de nacemento
  b) Certificado de enderezo fiscal
  c) Certificado de discapacidade

- A cal das seguintes dimensións da interoperabilidade corresponde o requisito de que "a información intercambiada entre AAPP poida ser reutilizable por otras aplicacións"?
  a) Interoperabilidade técnica
  b) Interoperabilidade organizativa
  c) Interoperabilidade semántica

Preguntas

- Cal das seguintes afirmacións con respecto á lei 39/2015 non é válida?
  a) Os interesados teñen o dereito de non achegar documentos que fosen elaborados por calquera AAPP
  b) Para o acceso aos datos presumirase que a consulta é autorizada polas persoas interesadas
  c) As AAPP non pode requirir documentos xa presentados polos interesados en ningún caso
- Cal das seguintes normas non están incluídas nas Normas Técnicas de Interoperabilidade?
  a) NTI de Política de sinatura electrónica
  b) NTI de Documento electrónico
  c) NTI de Tramitación Administrativa

Referencias

- https://administracionelectronica.gob.es/pae_Home/pae_Estrategias/pae_Interoperabilidad_Inicio.html
- Esquema nacional de interoperabilidad – preguntas frecuentes
- Interoperabilidade (materias CS Administración Electrónica EGAP/AMTEGA)
- Presentación ENI – Preparatic XXV: http://www.preparatic.org/blog/wp-content/uploads/2018/02/Preparatic25_sesion2_20180217-ENI-1.pptx